

ЕРИСТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Усі галузі знань</i>
Спеціальність	<i>Усі спеціальності</i>
Освітня програма	<i>Усі ОП</i>
Статус дисципліни	<i>вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній або весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЕКТС: лекції – 18 годин, семінарські заняття – 18 годин, самостійна робота – 24 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, МКР</i>
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: доктор філософських наук, професор кафедри Препотенська Марина Петрівна Семінарські: викладачі кафедри філософії https://philosophy.kpi.ua/vikladachi/</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

В умовах трансформації системи суспільних відносин, реформування держави, актуалізується необхідність формування аналітичного і творчого мислення та комунікативної ефективності фахівця, здатного досліджувати, розкривати та пояснювати смисли явищ світу, його професії, соціального життя загалом, здатності порозумітися та визначитися зі світоглядними та ціннісними орієнтаціями сучасної цивілізації.

Навчальна дисципліна «ЕРИСТИКА» презентує одну з найдавніших сфер наукових теоретико-практичних знань в історії людства, присвячених мистецтву красномовства та технологіям переконання. В наш час демократичні цінності суспільства напряду пов'язані із свободою слова. Вміння говорити, вільно висловлювати власні думки та відстоювати особистісні позиції – нагальна потреба громадянина з активною соціальною позицією. Курс розгортає розуміння еристики як мистецтва красномовства, технології маніпуляцій, безпосередньо процесу мислёмовлення та наукової рефлексії щодо цього. Студенти мають змогу поліпшити власний риторичний імідж, засвоїти алгоритми техніки і культури мови. Курс еристики розгортає розуміння комунікації як провідного засобу і мовлення і слухання, презентує концепт активного слухання, основи переговорів, ділового та духовного рівня діалогу. Пояснюється значення дискурсу суперечки у людському житті, запропоновано для засвоєння низку прийомів суперечки в етичному вимірі та з точки зору «недозволених методів». Наголошується на значенні толерантного діалогу та конструктивної мовленнєвої поведінки у дискурсі конфлікту. У курсі еристики використовуються здобутки міждисциплінарної парадигми гуманітаристики: психології, політології, соціології, акторської школи, філософії, історії. Студенти знайомляться з еристичним надбанням через аналіз промов та діалогів видатних особистостей, задіюються в ораторських батлах та вправах з постановки голосу, поліпшення мовленнєвого етикету, засобів переконливої доповіді.

Мета курсу полягає у формуванні еристичного та евристичного світогляду суб'єкта як основи ефективної комунікації із собою, з іншими, зі світом. .

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

знання :

- напрямків смисложиттєвих пошуків людини та пошуків істини у комунікативних дискурсах, специфіки взаємин еристики і риторики з іншими формами духовного життя людства; основних напрямків розвитку знань про людське мисломовлення у соціокультурній ретроспекції, риторичних шкіл, ідей, персоналій, еристичної методології; типології суперечок;
- основного змісту (інваріантів та алгоритмів) аргументативних дискурсів; знати структуру, форми та методи переконання, розвиток еристики у її взаємозв'язку з іншими сферами гуманітаристики;
- світоглядних чинників, що впливають на умови формування переконань особистості, її базових життєвих цінностей; суспільного характеру людського буття, його історичності, проблем сучасних соціальних стратегій; глобальних проблем сучасності;
- знання того, що еристична та загальнориторична досконалість є фактором світоглядної культури, допомагає свідомій побудові життєвої стратегії та фаховій реалізації.

уміння:

- вдосконалити власне мисломовлення; керувати авторефлексією;
- навчитися готувати і проголошувати переконливі публічні промови;
- критично осмислювати технології маніпуляцій в еристичних ситуаціях;
- вести переговори, суперечки, конструктивно трансформувати конфліктогенні дискурси;
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, свободи слова та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- формулювати ідеї, дискутувати та розуміти теми обговорення як суспільно значущі та як особистісні;
- реалізувати навички логічного й критичного мислення, самостійного навчання та постійного підвищення фахової компетентності; використовувати еристичну методологію в науковому пізнанні;
- застосовувати знання з еристики у фаховій практичній діяльності, у соціальних проектах та різноманітних комунікативних дискурсах.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Для того щоб розпочати вивчати курс «Еристика», достатньо мати початкові знання в межах програми середньої школи; розуміння провідних суспільних проблем, які визначали характер основних етапів всесвітньої історії; знайомство з класичною світовою художньою літературою та основами суспільствознавства.

Дисципліна «Еристика» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших галузей наукового знання. Її вивчення може посилити та доповнити дисципліни з блоку історичних н/д, з блоку психологічних н/д та дисципліни з циклу правових н/д.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Сутність та предмет еристики. Ретроспекція еристики та риторики

Тема 1.1. Еристика та риторика, сутність, проблематика та роль у суспільстві. Провідні дефініції курсу.

Тема 1.2. Антична риторика та еристика

Тема 1.3. Історичний огляд еристичного надбання. Вітчизняні витoki еристики в історії красномовства

Розділ 2. Практичні методи, прийоми технології переконання в еристичному дискурсі

Тема 2.1. Риторична культура особистості

Тема 2.2. Мистецтво ораторської промови. Публічний монолог

Тема 2.3. Риторика діалогу

Тема 2.4. Еристичні жанри: суперечка, дискусія, диспут, дебати. полеміка

Тема 2.5. Риторика як «інструмент» філософії

Тема 2.6. Конфронтаційна риторика

4. Навчальні матеріали та ресурси

Наведено рекомендовані навчальні матеріали та ресурси для засвоєння матеріалу, розглядуваного на лекційних заняттях та практичних заняттях.

1. Базовий перелік

1. Препотенська М. Риторика. 10 ключових тем. Навчальний посібник. – Київ: Фірма «ІНККОС», 2009. – 254 с.
2. Препотенська М. Філософія риторики. Екзистенційні та метаантропологічні аспекти. Навчальний посібник. – К. : Фірма «Інкос», 2011. - 228 с.
3. Препотенська М. Кайс-Красовська З. Риторика. 10 ключових тем. Навчальний посібник. – К. : ІНТЕРСЕРВІС, 2020. - 296 с.

2. Додатковий перелік

1. Абрамович С. Д. , Чікарьова М. Ю. Риторика. – Львів: Світ, 2001. – 240 с.
2. Античные риторики / Под ред. А. А. Тахо-Годи. – М. : Изд-во Моск. Ун-та, 1978. – 352 с.
3. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. – К. : Рідна мова, 1998. – 475 с.
4. Бузук Г. Л. , Ивин А. А. , Панов М. И. Наука убеждать; Логика и риторика в вопросах и ответах. – М. , 1992.
5. Здоровега В. Суперечка або «поле битви» // За матеріалами всесвіт. інф. мережі Інтернет.
6. Ивин А. А. Основы теории аргументации: Учебник. М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1997 – 352 с.
7. Корнилова Е. Н. Риторика – Искусство убеждать. Своеобразие публицистики античной эпохи: Учеб пособие. – М. : Изд-тво УРАО, 1998. – 208 с.
8. Культура української мови: Довідник / С. Я. Єрмоленко, Н. Я. Дзюбишина-Мельник, К. В. Ленець та ін. ; За ред. В. М. Русанівського. – К. : Либідь, 1990. – 304 с.
9. Москаленко А. З. Комунікативна політологія. Новітні тенденції розвитку мас-медіа. – К. : Школяр, 1997. – 60 с.
10. Поварнин Сергей, Спор: о теории и практике спора // За матеріалами всесвіт. інф. мережі Інтернет.
11. Пономарів Олександр. Культура слова: Мовностилістичні поради: Навч. посібник. – К. : Либідь, 1909. – 240 с.
12. Попович М. В. Нарис історії України. – К. : „АртЕк”, 1999. – 728 с. : ил.
13. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. – «Рефл-бук» «Ваклер», 2001. – 349
14. Сагач Г. М. Золотослів. Ч. I: Навч. посібник з риторики. – Допов. і перероб. – К. : Школяр, 1998. – 253 с.
15. Томан Іржі. Мистецтво говорити / Пер. з чес. В. І. Романця. – 3-тє вид. – К. : Україна, 1996. – 269 с.
16. Хоменко І. В. Еристика : підручник / І. В. Хоменко. – К. : Центр правової літератури, 2008. – 280 с.
17. Шейнов В. П. Риторика: Учеб. пособие. – Мн. : Амалфея, 2000. – 592 с.
18. Шопенгауэр А. Эристика, или Искусство побеждать в спорах. СПб. , 1900 – 224 с.

3. Інтернет-ресурси

1. Античное ораторское искусство. <http://mexalib.com/view/228776>.
2. Аристотель. Риторика. <http://lib.ru/POEEAST/ARISTOTEL/ritoriki.txt>
3. Бредемайер К. Черная риторика. <http://www.perehvat.net/stati/karsten-bredemayer-chernaya-ritorika.html>.
4. Карнеги Д. Как вырабатывать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично. <http://mexalib.com/view/189204>.
5. О риторике Феофана Прокоповича // <http://www.portal-slovo.ru/philology/43524.php>
6. Полеміка у спілкуванні https://pidru4niki.com/84458/dokumentoznavstvo/polemika_spilkuvanni
7. Путеводитель по дебатам <http://cmiso.ru/wp-content/uploads/2017/09/putevoditel-po-debatam.pdf>
8. Риторика. Навчальні матеріали онлайн. <http://pidruchniki.com/ritorika/>.
9. Центр актерского мастерства. <http://biblioteka.teatr-obraz.ru/text>.
10. Цицерон Марк Туллий. Три трактата об ораторском искусстве // <http://ancientrome.ru/antlitrcicero/tractates/orator-f.htm>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

Розділ 1. Сутність та предмет еристики. Ретроспекція еристики та риторики

Лекція 1

Тема 1.1. Еристика та риторика, сутність, проблематика та роль у суспільстві. Провідні дефініції курсу

1. Мета, завдання, предмет, програма курсу

2. Еристика як складова риторики
3. Місце риторики та еристики як інтегральних дисциплін у колі інших наук про людину
4. Предмет еристики та риторики – homo verbo agens (людина, що діє словом). Поняття Словодії
5. Суспільна значущість еристичного дискурсу в демократичному суспільстві

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3, 4, 8, 10

Інтернет-ресурси: 3, 6, 7, 8

Лекція 2

Тема 1.2. Антична риторика та еристика

1. Політичні та соціокультурні передумови розквіту риторики та еристики в античності
2. Сократ та Аристотель – «батьки» еристики та риторики як «науки переконувати»
3. Демосфен як приклад self-made-man
4. Проблема софістики та актуалізованої риторики і суперечки
5. Давньоримський канон еристики

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 1, 3, 4, 6

Інтернет-ресурси: 1, 2, 8, 10

Лекція 3

Тема 1.3. Історичний огляд еристичного надбання. Вітчизняні витоки еристики в історії красномовства

1. Еристика і гомілетика
2. Еристика гуманістів
3. Риторика епохи українського Відродження-барокко
4. КМА. Ф. Прокопович, Г. Сковорода, П. Юркевич – вклад в українську філософію та теорію риторики
5. Ментальні риси українського красномовства

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 2, 5, 7

Інтернет-ресурси: 5, 6

Розділ 2. Розділ 2. Практичні методи, прийоми технології переконання в еристичному дискурсі

Лекція 4

Тема 2.1. Риторична культура особистості

1. Складові риторичної культури
2. Техніка мовлення
3. Культура мовлення
4. Невербальні фактори
5. Алгоритми впевненості

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 2, 5, 8, 9

Інтернет-ресурси: 3, 4, 6, 8

Лекція 5

Тема 2.2. Мистецтво ораторської промови. Публічний монолог

1. Типи промов, три «зони» еристики в монологі
2. Прийоми активізації уваги публіки
3. Структура аргументативного дискурсу в монологі
4. Поняття контраргументації
5. Загальний еристичний потенціал монологу

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3, 8, 9

Інтернет-ресурси: 1, 2, 4, 8

Лекція 6

Тема 2.3. Риторика діалогу

1. Типи і цілі діалогу
2. Маніпуляції в діалозі
3. Техніка ОПВ
4. Види діалогічної еристики; ділові переговори, наради, збори, конференції
5. Значення внутрішнього діалогу, авторефлексія

Список рекомендованих джерел:

- Базовий: 1, 2, 3
Додатковий: 3, 4, 6, 8
Інтернет-ресурси: 4, 6, 8, 9

Лекція 7

Тема 2.4. Еристичні жанри: суперечка, дискусія, диспут, дебати, полеміка

1. Загальне поняття суперечки. Опонент і пропонент
2. Формулювання тези
3. Специфіка еристичних жанрів дискусії, дебатів, диспуту, полеміки
4. Етичні прийоми переконання
5. «Заборонені» прийоми переконання

Список рекомендованих джерел:

- Базовий: 1, 2, 3
Додатковий: 3, 4, 6, 8
Інтернет-ресурси: 3, 6, 7, 8

Лекція 8

Тема 2.5. Риторика як інструмент філософії

1. Еристичні алгоритми філософування
2. Діалектика як основа дихотомічних суджень
3. Постанова світоглядних питань
4. Формулювання гіпотез і законів
5. Філософська метафора та афористика у ракурсі еристики

Список рекомендованих джерел:

- Базовий: 1, 2, 3
Додатковий: 3, 7, 9, 10
Інтернет-ресурси: 1, 2, 8, 10

Лекція 9

Тема 2.6. Конфронтаційна риторика

1. Поняття конфлікту
2. Внутрішній конфлікт.
3. Зовнішній конфлікт. Види конфліктів
4. Типи інсинуацій
5. Еристичні засоби конструктивної трансформації конфлікту

Список рекомендованих джерел:

- Базовий: 1, 2, 3
Додатковий: 4, 6, 8, 9, 10
Інтернет-ресурси: 3, 6, 7, 8

Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять мають сприяти засвоєнню теоретичного матеріалу, набуттю навичок застосування основних принципів, методів та форм пізнавального процесу у професійній (науково-дослідницькій) діяльності, оволодіння практикою ведення дискусійного обговорення теоретичних питань і проблем, набуття навичок публічних виступів.

Семінарське заняття 1

Тема 1. Еристика та риторика, сутність, проблематика та роль у суспільстві. Провідні дефініції курсу

1. Поняття риторики та еристики, їхня діалектична єдність

2. Еристика як діалектичний механізм пошуку істини
3. Провідні дефініції курсу, їхнє роз'яснення
4. Свобода слова та риторика демократичного суспільства

Теми для доповідей:

1. Неориторика як еристика сьогодення
2. Поняття істини в діалектичному дискурсі
3. Специфіка еристики в інформаційному суспільстві
4. Амбівалентність та пошук істини в еристичному вимірі

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3. 4. 8. 10

Інтернет-ресурси: 3. 6. 7. 8

Семінарське заняття 2

Тема 2. Антична риторика та еристика

1. Античність як колиска європейської цивілізації, перший досвід демократії і свободи слова
2. Соціально-політичні та культурологічні передумови розквіту античної риторики
3. «Риторика» Аристотеля про «науку переконувати»
4. Давньоримський канон переконання. Настанови Цицерона

Теми для доповідей:

1. Специфіка давньоафінського суду (гелієї)
2. Агональність як принцип еристики античності
3. Діяльність Демосфена – оратора та полеміста
4. Риторична діяльність Цезаря

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 1. 3. 4. 6

Інтернет-ресурси: 1. 2. 8. 10

Семінарське заняття 3

Тема 3. Історичний огляд еристичного надбання. Вітчизняні витoki еристики в історії красномовства

1. Риторика і гомілетика. Специфіка сакралізації та десекралізації еристики.
2. Соціально–історична характеристика доби українського Відродження – барокко.
3. Києво-Могилянська академія – визначний освітній заклад Європи XVII – XVIII ст. Діяльність та риторичні дослідження Ф. Прокоповича.
4. Засади українського риторичного ідеалу на підставі філософії кордоцентризму.

Теми для доповідей:

1. Риторичні прийоми за книгою «Риторика» Феофана Прокоповича.
2. Специфіка вищої освіти в Україні періоди Відродження-барокко: культ риторики
3. Похвальне слово як історично еристичний жанр українців
4. Зв'язок ментальності та риторичних моделей

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3. 7. 9. 10

Інтернет-ресурси: 1. 2. 8. 10

Семінарське заняття 4

Тема 4. Риторична культура особистості

1. Поняття «культура мови». Класифікація мовленнєвих помилок та засоби їх корекції.
2. Поняття адекватної кінесики (міміка, жестикуляція, проксемика).
3. Техніка мови: дикція, вимоги до темпу, гучності, висоти, тону голосу, майстерність паузи.
4. Мовленнєвий етикет.
5. Гендерні аспекти риторики

Теми для доповідей:

1. Суржик як вада сучасної українського мовлення, засоби корекції
2. Як позбутися недорікуватості та слів-паразитів

3. Комунікативні аспекти мовленнєвого етикету
4. Невербальні фактори еристики

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 2. 5. 8. 9

Інтернет-ресурси: 3. 4. 6. 8

Семінарське заняття 5

Тема 5. Мистецтво ораторської промови. Публічний монолог

1. Когнітивні цілі публічної промови
2. Стилї ораторства
3. Еристичні етапи монологу
4. Структура переконливої промови

Теми для доповідей:

1. Промови, які змінили світ
2. Приклад харизматичного оратора (за вибором)
3. Аргументація в промові
4. Маніпуляція та актуалізація в еристичному вимірі промови

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3. 7. 9. 10

Інтернет-ресурси: 1. 2. 8. 10

Семінарське заняття 6

Тема 6. Риторика діалогу

1. Діалог як провідний комунікативний дискурс
2. Типи діалогу та рівні слухання
3. Маніпулятивні «трикутники» в діалозі
4. ОПВ – оптимальний порядок вислуховування

Теми для доповідей:

1. Теорії Е. Берна щодо діалогічних маніпуляцій
2. Трикутник С. Карпмана
3. Еристичні основи діалогу
4. Засоби актуалізації в діалозі

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3. 4. 6. 8

Інтернет-ресурси: 4. 6. 8. 9

Семінарське заняття 7

Тема 7. Еристичні жанри: суперечка, дискусія, диспут, дебати. полеміка

1. Загальне поняття суперечки. Жанр дебатів
2. Особливості дискусії
3. Диспут як еристичний жанр
4. Рівні полеміки на основі модальності тез
5. Прийоми аргументації та контраргументації

Теми для доповідей:

1. Дебати в історії науки і політики
2. Правила етичної суперечки
3. Софізми в суперечці та інші маніпулятивні прийоми
4. Амбівалентність як когнітивний феномен сучасних батлів

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3. 4. 6. 8

Інтернет-ресурси: 3. 6. 7. 8

Семінарське заняття 8

Тема 8. Риторика як інструмент філософії

1. Поняття авторефлексії, внутрішньої суперечки
2. Постанова світоглядних питань як основа філософування
3. Вироблення гіпотез та законів
4. Метафористика та афористика у філософській еристиці

Теми для доповідей:

1. Світоглядні суперечки філософів (приклад за вибором)
2. Обґрунтування філософського афоризму
3. Філософська метафористика як засіб аргументації (за вибором)
4. Філософ-полеміст (за вибором)

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 3. 7. 9. 10

Інтернет-ресурси: 1. 2. 8. 10

Семінарське заняття 9

Тема 9. Конфронтаційна риторика

1. Поняття психологічної та ідейної, змістовно-логічної конфронтації
2. Роль переконань, думок, точок зору, догм у вимірі конфліктогенної еристики
3. Причини та типи конфліктів
4. Засоби конструктивної еристики для трансформації конфлікту. Поняття компромісу

Теми для доповідей:

1. Приклад міжособистісного конфлікту
2. Конфлікт інтересів та мотивацій, бажань та можливостей
3. Глобальні конфлікти (огляд, приклади)
4. Конфліктогенні теми, вербальні та невербальні моделі

Список рекомендованих джерел:

Базовий: 1, 2, 3

Додатковий: 4. 6. 8. 9. 10

Інтернет-ресурси: 3. 6. 7. 8

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Засвоєння змісту дисципліни «Еристика» разом із аудиторними заняттями передбачає виконання студентами самостійної роботи з метою самоконтролю знань та підготовки до занять. Систематична самостійна робота дає можливість закріпити матеріал курсу, акцентує увагу на головних проблемах тем, що вивчаються.

Самостійна робота студентів передбачає:

1. Підготовку двох усних доповідей за тематикою семінару;
2. Підготовку до участі в обговоренні питань семінарів;
3. Письмове опрацювання першоджерел, запропонованих у переліку. Студент самостійно обирає три першоджерела для вивчення і складає їх короткі тези-конспекти. В них мають бути відтворені основні положення прочитаних робіт, підкріплені цитатами з тексту першоджерела, а також представлений власний коментар проблем, які розглядалися авторами текстів опрацьованих першоджерел, а також висновки;
4. Підготовка до модульної контрольної роботи.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекцій, семінарських занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для отримання певних позитивних результатів вивчення дисципліни.

Вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на семінарських заняттях. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які

здатні розвинути практичні уміння та навички. Тому пропуск семінарського заняття не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг.

Пропущені контрольні заходи

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість виконати контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання заліку в основну сесію.

Повторне написання контрольної роботи не допускається.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами (згідно «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», «Положення про організацію навчального процесу»).

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
Відповіді (доповіді) на семінарських заняттях	20	9	2	18
Участь у обговоренні теми та доповнення на семінарських заняттях	30	9	3	27
Опрацювання першоджерел	30	9	3	27
Виконання модульної контрольної роботи (тест)	20	14	2	28
Залік	100	100	1	100

Рейтинг студента складається з балів, які він отримує за:

1. відповіді на семінарських заняттях. - 2 доповіді;
2. за участь у обговоренні теми та доповнення на семінарських заняттях;
3. опрацювання першоджерел;
4. виконання модульної контрольної роботи (тест).

Критерії оцінювання відповіді студента враховують її повноту і правильність, а також здатність студента узагальнювати отримані знання, володіти знанням змісту філософських категорій та принципів для аналізу конкретних ситуацій, використовувати методи доведення і аргументації, викладати матеріал чітко, логічно-послідовно у повному обсязі, робити узагальнення та висновки.

Поточний контроль:

1. Робота на семінарських заняттях:

1.1. Виступ з доповіддю. Максимальний бал – 9. максимальна кількість балів на всіх семінарських заняттях дорівнює $9 \text{ балів} \times 2 \text{ відповіді} = 18 \text{ балів}$.

Чотири рівні оцінювання:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях – **8-9 балів**;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з несуттєвими недоліками, які допускає студент – **6-7 балів**;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації), студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає суттєві неточності – **5 балів**;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – **0 балів**.

1.2. Участь у обговоренні теми та доповнення на семінарських заняттях – обговорення відповіді, доповнення, запитання, що свідчать про розуміння обговорюваної теми, ґрунтовність підготовки до заняття – **1-9 балів**. Всього: максимально **27 балів** впродовж семестру.

2. Опрацювання першоджерел протягом семестру в кількості 3, максимальний бал – 9 (9×3=27 балів).

Роботи здаються в період між 1 та 5 семінарськими заняттями. Оформлюються від руки українською мовою, обсяг до 4 сторінок.

3. Виконання модульної контрольної роботи:

Ваговий бал – 14. Пропонуються 2 модульні контрольні роботи.

Критерії підсумкового оцінювання є такими:

- «відмінно» – студент демонструє ґрунтовні теоретичні знання, вирішує тестові завдання, які перевіряють знання категоріального апарату, виявляє вміння застосовувати знання, аналізує праці вчених, які занотовані в конспекті першоджерел – **13-14 балів**;
- «добре» – студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, вірно вирішує тестові завдання, демонструє знання першоджерел, проте допускає незначні неточності у відповіді – **10-12 балів**;
- «задовільно» – студент демонструє часткове знання теоретичного матеріалу і вирішує тестові завдання – **8-9 балів**.
- «незадовільно» – незасвоєння програмного матеріалу – 0 балів.

Календарний контроль

За результатами навчальної роботи під час проведення першого календарного контролю (8-ий тиждень) студент має позитивний результат, якщо його поточний рейтинг не менше 15 балів, при проведенні другого календарного контролю – якщо поточний рейтинг не менше 35 балів.

Семестровий контроль: залік.

Залік виставляється за результатами поточного контролю. Максимальна сума балів складає **100**. Сума балів (виступи з доповідями, участь у обговоренні теми, письмові роботи з опрацювання першоджерел та 2-х модульних контрольних робіт) переводиться у систему оцінювання згідно з таблицею.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Студенти, які протягом семестру набрали рейтинг **до 35** балів, зобов'язані виконати додаткову роботу.

Перескладання заліку – виконання письмової роботи, що складається з 10 запитань.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента).

Дистанційне навчання

В умовах дистанційного режиму організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання: платформи дистанційного навчання «Сікорський» та «Електронний кампус». Навчальний процес у дистанційному режимі здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. Заняття проходять з використанням сучасних ресурсів проведення онлайн-зустрічей (організація відео-конференцій).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено д. філос. н. , професором кафедри філософії Препотенською Мариною Петрівною

Ухвалено на засіданні кафедри філософії (протокол № 1 від 31. 08. 2021)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 3 від 37.01.2022)